

KUINKA VAHVISTAA VILJELYALUEIDEN ASEMAA KAUPUNGISSA?

Tavoite

Kaupunkiviljelyalueet, esimerkiksi viljelypalstat ja siirtolapuutarhat, ovat pitkään kuuluneet kaupunkiin ja kietoutuneet sen toimintoihin ja dynamiikkaan. Vaikka viljely on mitä luonnollisinta toimintaa, viljelypaikkojen pitää yhteiskunnan muuttuessa sopeutua säilyttääkseen tarkoituksensa ja viehätöksensä. Nykyajan vaatimukset kaupunkiviljelylle voivat liittyä esimerkiksi seuraaviin seikkoihin:

- Epävarmuus viljelyalueen tulevaisuudesta
- Riski maan menettämisestä kaupungin rakentamisen alle
- Viljelijöiden kokoonpanon vaihtuminen ikääntymisen, viljelystä luopumisen tai perhesyiden vuoksi
- Houkuttavuuden puute uusien, nuorten viljelijöiden silmissä
- Tilojen, käyttötapojen ja käyttäjien yksipuolisuus

Kysymys 1: Kuinka viljelijät voivat korostaa viljelyalueen tärkeyttä kaupungissa? Kuinka he voivat tehdä alueesta merkityksellisemmän ja kiinnostavamman?

Kysymys 2: Miksi kaupungin viranomaisten tulisi vahvistaa viljelyalueiden asemaa ja kuinka he voivat sen käytännössä tehdä?

Kuva 2 – Mehiläistarhaajien tapahtuma, Martineau Gardens, Birmingham. Sandra Costa.

Kuva 3 - Quinta da Granja, yleisiä reittejä palsta-alueella, Lissabon. Kuva: Sandra Costa

Vinkkejä viljelijöille

Kuinka korostaa kaupunkipuutarhojen tärkeyttä?

Puutarhapalstasi merkitys kasvaa, mitä useampi taho pääsee osallistumaan toimintaan:

- Ota mukaan lapsia tarjoamalla palstaa lähialueen päiväkodille tai koululle.
- Käytä verkostoja ja tee yhteistyötä yhdistysten kanssa kehittääksesi uusia ideoita.

Avaa puutarhasi yleisölle:

- Salli lähiasukkaiden liikkua viljelyalueen sisällä.
- Järjestä paikalle penkkejä.
- Järjestä avointen ovien päiviä.
- Järjestä tapahtumia, joihin yleisö voi aktiivisesti osallistua.
- Järjestä työpajoja esimerkiksi puutarhanhoitoon, kompostointiin, veden hallintaan, mehiläistenhoitoon tai kierrättämiseen liittyen.

Monipuolista puutarhan toiminnallisuutta:

- Tarjoa palstojen lisäksi myös muunlaisia tiloja, kuten yhteinen kasvihuone, pelikenttä, kerhotila ja nurmialue puineen.
- Aseta tarjolle erikokoisia palstoja.
- Tarjoa kohopenkkejä liikuntarajoitteisille käyttäjille.
- Perusta hedelmätarha ja

pensasaitoja lisäämään luonnon monimuotoisuutta ja houkuttamaan pölyttäjiä.

Pidä alue hyvin huollettuna:

- Älä laiminlyö palstaasi.
- Pidä huolta väliaikaisesti viljelemättömistä palstoista.
- Osallistu yhteisten alueiden ylläpitoon.

Tiedota yleisöä ja viljelijöitä puutarha-alueen ajankohtaisista asioista:

- Pidä alueella ilmoitustaulua.
- Käytä sosiaalista mediaa.

Kuva 4 - Penkkejä julkisilla alueilla, Hanbruchin siirtolapuutarha, Aachen, Germany. Kuva: Runrid Fox-Kaemper

Kuva 5 - Yhteinen kasvihuone, Walsall Roadin puutarha, Birmingham. Kuva: Sandra Costa

Lisätietoja

Tutustu viimeaikaisiin yhteisöviljelmiin, jotka ovat luonteeltaan avoimempia ja julkisempia, ja joissa on usein monipuolisempia tiloja ja aktiviteetteja. Kaikkia tiloja ei tarvitse tehdä yhteisiksi, mutta tilojen monipuolisuutta kannattaa lisätä ja siten kohentaa palsta-alueita.

Tapaustutkimukset:

Prinzessinnengärten on berliiniläinen yhteisöviljelmä, joka on perustettu yli 50 vuotta joutomaana olleelle alueelle. Paikalliset voivat kerääntyä yhteen luomuruoantuotantoon, luonnon monimuotoisuutta ja ilmastonsuojelua koskevien asioiden äärelle. <http://prinzessinnengarten.net/about/>

Martineau Gardens on yhteisöviljelmä, joka on perustettu Birminghamissa toisen maailmansodan jälkeen. Se tarjoaa moninaisen ympäristön niin urbaanille luonnolle kuin paikalliselle yhteisölle ja satunnaisille vierailijoillekin. Puutarhaa käytetään terapiaympäristönä vammautuneille ja oppimisvaikeuksista kärsiville kasvienhoidon ja opetuksellisten tapahtumien avulla. <http://www.martineau-gardens.org.uk/>

Kuva 6 - Viljelypuisto Quinta da Granja: etualalla puiston virkistyspuoli ja taustalla viljelyalue, Lissabon, Portugali. Kuva: Sandra Costa

Kuva 7 - Viljelypuisto Quinta da Granja, Lissabon, Portugali. Kuva: Sandra Costa

Tietoa päätöksentekijöille

Miksi päätöksentekijöiden tulisi tukea kaupunkiviljelyalueita?

- Ne tarjoavat monia ekosysteempipalveluita, kuten tukevat sosiaalista yhteenkuuluvuutta, ruoan tuotantoa, oppimista, ilmaston säätelyä ja luonnon monimuotoisuutta.
- Ne tarjoavat taloudellisia hyötyjä, kuten säästöjä terveydenhuollon ja julkisen tilan hoidon kustannuksissa.

Kuinka kaupunkisuunnittelija voi edistää ja tukea viljelyalueita?

Kaupunki-/kaupunginosatasolla:

- Luo toimintatapa, jossa viljelyalueita voidaan luokitella sekä pitkän että lyhyen aikavälin suunnitelmissa.
- Luo viherkäytäviä yhdistämällä viljelyalue muihin viheralueisiin.
- Tarkista ja päivitä julkisen liikenteen yhteydet ja pysäkkien paikat viljelyalueiden lähistöllä.
- Varmista alueen avoimuus ja saavutettavuus tarjoamalla hyvät pyöräily- ja kävelyreitit viljelyalueille ja niiden halki.
- Tue koulujen aloitteita perustaa puutarhoja.

Viljelyalueen tasolla:

- Ota viljelijät ja lähiasukkaat mukaan suunnitteluprosessiin.
- Suunnittele viljelyalue monipuoliseksi ja eri käyttäjäryhmille sopivaksi (ikä, sukupuoli, etninen tausta).
- Tarjoa neuvoja, rahoitusta ja yhteistyötä viljelyalueen kehittämiseen.
- Pidä mielessä hauskuus, oppiminen ja leikki – tarjoa tiloja, joissa kasvun ja luonnon prosessien seuraaminen tapahtuu leikin kautta.
- Tarjoa tiloja tapahtumille ja juhlille.
- Huomioi suunnittelussa uusien teknologioiden käyttö.
- Edistä kestäviä kasteluratkaisuja suunnittelemalla energiatehokkaita ja ympäristöystävällisiä tapoja kerätä ja säilöä sadevettä.

Puhu olemassa olevien viljelyalueiden puolesta ja tarjoa uusia alueita kaupunkiviljelylle!

Lisätietoja

Tapaustutkimus

Lissabonin kaupunki (Portugali) on lanseerannut ohjelman mainostamaan palstaviljelyalueita uudenaikaisina vihreinä puistoina ja puutarhoina. Ruokakasvien viljelyyn sekä rentoutumiseen ja ajanviettoon tarkoitetut alueet yhdistyvät näissä kaupungin viherstrategiaan kuuluvissa nk. viljelypuistoissa. Tarkoituksena on toteuttaa yli 20 uutta viljelypuistoa vuoteen 2017 mennessä.

Lisätietoja tapauksesta:

Mata, D. (2014). Lisbon's green plan actions: towards a green city. Saatavissa osoitteessa: http://www.urbanallotments.eu/fileadmin/uag/media/Lisbon/2-GVSF-CML-paper_COSTLNEC_FINAL.pdf (viitattu 20.10.2016).

http://www.cm-lisboa.pt/fileadmin/VIVER/Ambiente/Hortas_Urbanas/ParqueHorticolaLisboa.JPG

<http://www.cm-lisboa.pt/en/living-in/environment/municipal-horticulture-parks>

Kuva 8 - Kevyenliikenteenväylä viljelyalueen vieressä, Quinta da Granja, Lissabon, Portugali. Kuva: Sandra Costa

KIRJOITTAJAT

Sandra Costa¹, Birmingham City University, United Kingdom

Runrid Fox-Kaemper, ILS - Research Institute for Regional and Urban Development, Germany

Russell Good, Birmingham City University, United Kingdom

¹vastaava kirjoittaja: sandra.costa@bcu.ac.uk

käännös: Krista Willman, Tampereen yliopisto, krista.willman@uta.fi

INFO SARJA | NUMERO 1 V. SUOMI | E-JULKAISUN PVM: 01.12.2016

COST (European Cooperation in Science and Technology) on Euroopan unionin yhteistyö- ja tutkimusverkostomalli. Sen tavoitteena on mahdollistaa tieteellisiä ja teknologisia läpimurtoja ja johdattaa uudenlaisiin toimintatapoihin ja tuotteisiin sekä osallistua eurooppalaisen tutkimuksen ja innovaatiokehityksen vahvistamiseen.

www.cost.eu

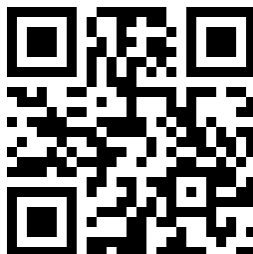
EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma Horisontti 2020 tukee COST:ia

Kiitokset

Tämä tietolehtinen perustuu COST Action TU1201 Urban Allotment Gardens in European Cities -verkoston työhön, jota on tukenut COST (European Cooperation in Science and Technology)

www.urbanallotments.eu

Liity mukaan Urban gardens in Europe -ryhmään

<https://www.facebook.com/groups/825421310826607/>